

వస్తాదువీరన్న

శ్రీ బొమ్మిరెడ్డిపల్లి సూర్యారావు

వీరన్న మహాబలశాలి. మంచి వస్తాడు. అలాంటి వాడిలా అవుతా డని ఎవరూ కలలో కూడా అనుకోలేదు.

ఆరోజు ఎప్పటిలాకే తెల్లవారు జామున కోడి కూసే వేళ లేచి చెరువుకు పోయి, మొహం కడుక్కుని తలించానాకు పోయాడు. కసరత్తు చేయడానికి, కుస్తీలు పట్టవం అభ్యాసం చేయడానికి ఓ పదిమంది చేరుతూ రక్కడ ప్రతిరోజూ. వారంసరికి, చిన్నవాడైనప్పటికీ వృద్ధిలోనికి వచ్చినవాడు కా బట్టి వీరయ్య అంటే గౌరవం. ఆసీయలో కల్లా ఊరు పేరూ వున్నవాడు కదా మరి. ఆ చుట్టుపట్ల వున్న నాలుగైదు పట్టణాలకూ పోయి ఎవడైనా సరే కుస్తీకి రమ్మని, నూట పదిహార్లు పండంపేసి, బస్తీమే సవాల్ చేశాడు వీరయ్య. ఆయా వూళ్లలోని వస్తాడు లందరినీ చిత్తుచేసి, మెడలో పూలదండలతో భీమసేనుడిగా తిరిగి వచ్చాడు. చాలమంది పంజాబీ ఖయిల్మానులను కూడా చిత్తుచేసి, తన పేరు వారికి కలకాలం జ్ఞాపక ముండేటట్లు చేశాడు.

వీరన్న ఒడ్డు పొడవూ వున్న మనిషి. కసరత్తు వల్ల కండలు తిరిగిన శిరీరం. తివాసీగుండు. చిన్నప్పుడు జబ్బుచేస్తే, కుడికంటికి చెవికి మగ్గ, నిలువునా, తిరిగిన దొండకాయ ముక్కంత, వాత పెట్టివ మచ్చ. మెడలో ఆంజనేయుడి బిళ్ల, జబ్బుకు బంగారు త వేజు ఎండలో నిగనిగ మెరిసేవి. లంగోటి బిగించికట్టి, ఒంటికి రెగడి మన్ను రాసుకుని, గురువు పాదాలకు దండం పెట్టి, నోట్లో పళ్లమగ్గ నిమ్మకాయకొరుకుతూ, తొడవరిచి కుస్తీకి తలబడితే ఎగుటివాడి గుండెలు భయంతో గడ గడ వణికేవి. మాసేవారిలో ఉద్రేకం ఉప్పొంగేది.

అలాంటి వీరయ్య ఇలా అవుతాడని ఎవరూ కలలోకూడా అనుకోలేదు.

చెరువులో స్నానంచేసి, మల్లుపంచ కట్టి, మల్లు చొక్కా వేసుకుని, పావంచాల మీదికి వచ్చి బీడీ జలిగించాడు. బట్టలుతుక్కోడానికి, స్నానాలుచేయ

డానికి చెరువుగట్టుకు వచ్చిన ఆశంకులు వీరన్నను చూసి, ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకున్నారు. “ఏటి ఈరన్నా ఎక్కడి కేటి యీ ముస్తాబు, ఏటి ఇసేసం” అన్నారు పల్లెపడుచులు.

“నెల్లిమరలలో అమ్మోరిసంబరం చూదాం రమ్మంటున్నాడు ఎంకయ్యబావ. కరుసు ఆడివేలే” అన్నాడు వీరన్న బీడీపాగ వదులుతూ.

“నేకపోతే నువ్వెడతా వేటి, పిల్లికి విచ్చం పెట్టవు నువ్వు” అంది గొల్లపిల్ల నరిసి.

“ఓసి, ఊరుకోయే పిన్నమ్మా నా సంగతి నీకే తెరిక” అని పక్కనున్న బిందెనుకాలుతో తోశాడు. బిందె చప్పుడు చేసుకుంటూ రెండు పావంచాలు దొర్లింది. వీరన్న “హి, హి, హి” అని నవ్వేడు.

“ఏటిరోరయ్య ఆ పోగాలం, బాదంపప్పుతిని కసరత్తునేలే ఒళ్లు కొవ్వొక్కినట్టుంది.” అంది నరిసి.

“అడోళ్లు నీళ్లుసుకుంటారు, నువ్వేటిక్కడ, ఘో అవతలికి” అంది ఇంకో పిల్ల.

వీరన్న నవ్వుకుంటూ, వెళ్లిపోయాడు. వెంకయ్యతో కలిసి నెల్లిమరలసంబరానికి వెళ్లేడు. వెంకయ్య, వీరన్న స్నేహితుడు. వెంకయ్యకూ, వీరన్నకూ నేస్తం ఎలా కుదిరిందో అందరికీ ఆశ్చర్యమే ఏ విధంగానూ యిద్దరికీ పోలికలేదు. వీరన్నవస్తాడు. వెంకన్న సన్నగా పొడుగ్గా ములంకొడలా వుంటాడు. వీరన్న మొద్దువాడిలా కనిపిస్తాడు. వెంకయ్య తెలివైన వాడిలా మాట్లాడుతాడు. అసలు రాంమందిరంలో భజనకు వెళ్లినప్పుడు కలిసింది వీరిద్దరికీ నేస్తం. వీరన్న పాడితే, వెంకయ్య డోలకు వాయిం చేవాడు.

సంబరం చూసుకుని యింటికి తిరిగి బయలువేరే సరికి చీకటిపడింది. ఊరు పోలిమేరల కొచ్చీసరికి రాత్రి పదిగంటలవుతుంది. వెంకయ్య అలసిపోయాడు. ఊరుబయట పాడుపనేన దేవాలయం మెట్లమీద దిక్కిల బడ్డాడు.

“ఏం వెంకయ్య, రెండు కోసులమూరం నడిసే సరికే అలిసిపోనావేటా. ఇలాగైతే ఎలా బతుకు తావో” అన్నాడు వీరన్న.

“ఒంట్లో బలంలేదు ఏటి చెయ్యమంటావు. అయినా బతికడానికి బలమే ఉండాలేటి, ఎర్రగాని” అంటూ వెంకయ్య మెల్లమీద నడుంనాల్చేడు. ఇద్దరూ బీడీలు వెలిగించారు.

ఆ కాగుచీకట్లో వాళ్ల బీడీనిప్పులు తప్పు మరేం కనబడడం లేదు. అమావాస్య రాత్రిల్లు. వెనుకను పాడుపడిన కోవెలచుట్టూ అడవి బలిసింది. ఆ నిశ్శబ్దంలో కీమరాళ్ల శబ్దమాత్రం వినిపిస్తోంది. దూరాన ఊరిలో ఒకటి రెండు దీపాలు మాత్రం మినుకు, మినుకు మంటున్నాయి.

వీరన్న ఆలోచిస్తున్నాడు. ఒక్క బలం ఉన్నంత మాత్రాన అంత సిద్ధించినట్టేనా? మనిషికి బలం ఒక్కటేకాదు కావలసింది. మానసికవానికి ఏం బలమందలి ఏనుగును లొంగ దీసుకున్నాడు. పిల్ల పండుగ నాడు సాయిబు అగ్గిలోంచి నశుస్తాడు. వాడికేం బలమందలి?

అవును వెంకయ్య చెప్పింది నిజమే. వెంకయ్య తెలివైనవాడు. “వెంకయ్య” అని పిలిచేడు. వెంకయ్య నిద్రపోతున్నాడు. అలసివున్నాడేమో కుసుకు పట్టింది.

“ఏం ఈరన్నా, పోదామా” అన్నాడు వెంకయ్య కొంచెం ఒత్తిగిలి.

“దప్పికగా వుంది. ఇక్కడెక్కడేనా నీరుందిరా” అన్నాడు వీరన్న.

“వెనుక సుడిప్రక్కనే నుయ్యివుందిరా. అక్కడే బాల్వీకూడా వుంటుంది నూడు”

వీరన్న నూతిదగ్గర కెళ్లేడు. ఎగురుగుండా దూరాన మైదానం కనిపిస్తోంది. నల్లటి కంబళికి కన్నాలుపడినట్లు చుక్కలు మినుకు మినుకు మంటున్నాయి. గాలిదలనం లేదు. చీకట్లు జిమ్ముమంటూ చెల్లమీద ముసుగుతున్నాయి. దూరాన ఈతచెల్లు తల విరిబోసుకున్న దెయ్యోళ్లున్నాయి. కీమరాళ్ల శబ్దం శరీరమంతటికీ తాకుతున్నట్లునిపించింది. దూరాన మైదానంలో విహారం, మంటవెలుగులో తెల్ల చీర కట్టుకున్న ఒక స్త్రీ నడిచివెళ్లినట్లు అనిపించింది.

వీరన్న జాగ్రత్తగా తేరిపారజూశాడు. అబ్బే, అది స్త్రీకాదు. ఏదో ఆవుఅయివుంటుంది, అనుకున్నాడు. తన కాళ్లలోంచి ఏదో పరుగెట్టినట్లుంది. తృల్లి పడ్డాడు. ఏదో కిచకిచమని అరిచింది, “ఛాయ్! ఎవరక్కడ!” అని కేకవేశాడు. అగ్గిపుల్లతీసి వెలిగించి చూశాడు. నూతిగట్టునుంచి ఉడత అటు పరుగెట్టింది. వీరన్నకు దాహం పోయింది. తిరిగి వచ్చేశాడు.

“ఎవరురా అది ఈరన్నా, ఏటి కేకేస్తున్నావ్” అన్నాడు వెంకయ్య లేచి కూర్చొని.

“ఎవరూ నేదేవో, ఉడత పిల్లకాల్లలో పడింది”.

“ఈరన్నా, ఎంత పిరికోడినిరా నువ్వు”

“ఛ! నాకు భయమేటిరా!”

ఇద్దరూ లేచి, బీడీలు వెలిగించి ఊగువేపుకు నడక ప్రారంభించారు. ఆ నిశ్శబ్దం వీరన్నకు నచ్చలేదు.

“వెంకయ్య, మంచికుసుకు తీసేశావ్”

“నేనురా, కొద్దిగా కష్టమూశా. ఇప్పుడెంత రేతిరి అవుతుందో గాని మహాచీకటిగా వుంది. దారే సమంగా ఆనకుండా వుండేవో”

దూరాన్న మైదానంలో ఇందాకటి మంటుంకా మంతుతానేవుంది. “ఏటిరా ఆ మంట, వెంకయ్య” అన్నాడు వీరయ్య. “ఏది, అదా? శ్మశానం గదరా అది. ఎవరో తెగలెడుతున్నారు గాబోలు.”

“దీని తిన్నానియ్యా, ఎంతసేపు మంతుతూందిరా” వీరన్నకు భయం వేశిందని వెంకయ్య గ్రహించాడు తాను బలశాలినని గర్వంతో విగ్రహిత ఫయిల్యాను ఇంత పిరికివాడని తా నింతకాలం ఊహించలేదు. చిరుతిపులిగా మనుషులమీదికి ఉరికే వీరన్న అకారణంగా చెబునూ, పుట్టనూ చూసి జడుస్తున్నాడు. వీరన్నను ఇంకా భయపెట్టాలనిపించింది వెంకయ్యకు.

“ఈరన్నా రాతేళ చీకట్లో నువ్విటేపు రానే దేటి? ఇక్కడట్టే భయం నేను గాని ఆ తోట దాటి ఎల్లవం మంచిది కాదు. శ్మశానంగదరా. దెయ్యాలు తెగ తిగుతుతాయి. మనిషి ఒంటరిగా దొరికినాడంటే పీక్కు తినేస్తాయి. కోమట్లోల్ల పిల్ల సచ్చిపోయింది గదా. అది దెయ్యమయింది. ఆ దారం తెవడేనా ఎల్లతే ఎవకనుంచి పంచకొంగు పట్టుకు లాగుతాది” అని వెంకయ్య, వీరన్న మొహం చూశాడు.

వస్తా దు వీరన్న

వీరన్న మొహంలో భయం కనిపించింది. ఆ మానవాతీతిమయిన శక్తి స్వరూపం ఎలా వుంటుందో ఊహించుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు వీరన్న.

“ఎలాగుంటుందిరా దెయ్యం?” అని అడిగేడు.

“నువ్వు నూడలేనేటి ఎప్పుడూ? అది నల్లగా మొహం, పెద్దపళ్లు; మహా వికారంగా వుంటుంది. తెల్లచీర కట్టుకుంటాది. రచిక ఏసుకోగూ. మనం నూస్తుండగానే శరీరం ఎదిగిపోతాదోరే. కాళ్లు తాటి చెట్టులాగ, చేతులు మురి ఊడల్లాగ ఎదిగిపోతాయి. మనిషి నెనకాతలే చేతులూపుకు నకుస్తాది. భయంకరంగా నవ్వుతాది, ఏడుస్తాది.” వెంకయ్యకు మరి యింత కంటే భయంకరంగా వర్ణించడం చాతినయిందికొగూ.

“అయితే అది మనుషు స్నేటి నెయ్యదా?” అని వీరన్న అడిగేడు. వెంకయ్యకు నవ్వొచ్చింది. అది విజయగర్వంతో కూడిన నవ్వు. ఆ ప్రశ్నతోనే వీరన్న మనస్సులో వున్న భయాన్ని అర్థం చేసుకున్నాడు వెంకయ్య. నవ్వు అణచుకుని, “మనం దండం పెట్టి ఆంజనేయదండం సగువుకుంటే ఏం చెయ్యగూ. మాయమైపోతాది. ఏమాత్రమైనా జడిసినామా అంటే పీక పట్టుకుని నులుపేసి, తినేస్తాది. దెయ్యంమంటే మరేటి?” అన్నాడు ఆదొక సామాన్యమైన విషయం లాగ. వీరన్నను బాగా భయ పెట్టగలిగినందుకు తనలో తాను సంతోషించాడు.

చీకట్లో కుక్కలు మొగురుతున్నాయి. కాబట్టి ఊళ్ళోకి వచ్చినట్లు జ్ఞాపక మొచ్చింది వీరన్నకు. ఊళ్ళో అంత నిద్రపోతున్నాడు. వీరన్న వెంకయ్య ఎవరిమానాన వారు పోయి పడుకున్నాడు.

తెల్లవారేక ఊళ్ళో నలుగురూ యీ మాటే అనుకుంటున్నారు. వీరన్నకు నిన్నరాత్రి పాడుపడై కోవిలదగ్గర దెయ్యం కనిపించిందనీ, వాడి బట్టపట్టుకు లాగిందనీ, శ్మశానంగాంచి దెయ్యంలు రాళ్ళు రువ్వే యనీ, నానితో వీరన్న జనుసుకున్నాడనీ, యిలా చిలవలు పలవలు కల్పించి చిత్ర చిత్రంగా చెప్పడం మొదలెట్టారు. కనబడిన ప్రతీవాడూ “ఏం జరిగింది ఈరన్నా” అని అడగడమే. బాగా పరిచయ మున్న మిత్రులు “ఓన్ ఇంతేవల్లా వీరన్నా నీ ధైర్యం! ఒంట్లో ఊపిరి నేకపోయినా నీకంటే ఎంకయ్యేనయం” అని వేళాకోళం చేశారు. చెరువుగట్టున పల్లెపడుచులు

వీరన్నను చూసి వేళాకోళం మొదలుపెట్టారు. “ఏటి రోరన్నా, శరీరం పెంచగానే సరా చెప్ప” అని ఒక అమ్మి అంటే “ఆడోళ్ళకాడ పెద్దకబుర్లు నెప్పడ వేటి, గుండెధైర్యం ముండాల” అని ఇంకో అమ్మి హాస్యనూడింది. వీరన్న స్వతహాగా గర్విష్టి. ఇది తన కెంతో అవమానకరంగా వుంది. వెంకయ్య తెల్లవారే సరికి ఊరంతా యీ పుకారు లేవనీసివుంటాడు. ఆడం గుల దృష్టిలో కూడా తను అపహాస్యంపాలయాడు. ఎంత తలవంపు! తన ప్రతిష్ఠకు ఎంత దెబ్బ! దీనిని వెంటనే ఎదుర్కొనితీరాలి, అనుకుని వీరన్న ఛాతీ విరుచుకుని విధిలో నడక ప్రారంభించాడు.

ఊరు నడి బొడ్డులోవున్న వేపచెట్టు క్రిందికి వచ్చాడు. అక్కడున్న బండరాయిమీద వెంకయ్య, ముగ్ధంసరు మిత్రులు వేపపుల్లలతో పళ్ళు తోము కుంటూ, లోకాభిరామానుజం దర్శిస్తున్నారు. వారంతా వీరన్నను పలకరించారు.

“రారా ఈయ్యా, కూరుసో.”

“నేనేదో పిరికివాడిననీ, రాతిరి జడిసినాననీ యీ ఎంకయ్య ఇకూల ఊరంతా సాటినాడు. దాని సంగతేదో ఇప్పుడే తేలిపోవాల” అన్నాడు వీరన్న.

“నేనేం సాబలేదు. ఒకరిద్దరు మనోళ్ళలో మాటవొరసకి అన్నాను.” అన్నాడు వెంకయ్య.

“అదే అబద్ధం చెప్పనావు. నేను జడిసినానా? వహా! మహా ధైర్యవంతుడిలాగ వొచ్చి చెప్పేసినా డంబ.”

“అబద్ధం కాదురా నాయనా, నిజంగా నీకు భయమేసిందా లేదా నెప్ప? ఆమాటకొస్తే నీకంటే నేను ధైర్యవంతుడినే” అన్నాడు వెంకయ్య.

“ఓరి, సాలు ఊరుకోరా—బయలుదేరినారు మొన గాళ్ళు. ఎల్ల రాఈరన్నా అడితో నేటి”—అక్క డున్నవారంతా దీనిని సర్దుబాటు చేయడానికి చూశారు. ఇదిగాని వితిమీరితే తీవ్రంగా పరిణమిస్తుందిని వారి భయం. ఎందునేతినంటే వీరన్న మోట వాడు. వెంకయ్య మొండిగాడు.

వీరన్నకు ఒళ్ళుమండింది! “గొప్ప ధైర్యవంతుడి వంటున్నావే—ఏద చూపించరా నీ ధైర్యం, అదే మాత్రమే నేను నూతాను,” అన్నాడు.

“ఒరే, ఊరుకో సనున్న కోవిలలో లలో సక్కని మనిసుండగా జడిసినోడివి నీకు నాతో పంతమేటిరా?”

నీ ఎరిగాని. జబ్బుబలం వేరు, గుండె బలం వేరురా నాయనా!”

“అదే నూత్రాను. ఇదిగో ఒందరూపాయలు. పందెమేదాం.”

“సరే అయితే, మాట తప్పకూడదు సుమా” అన్నాడు వెంకయ్య. చీకట్లో అర్ధరాత్రిప్పుడు శ్మశానంలో వెళ్ళి అక్కడ కూర్చొని ఒక మేకు భూమిలోకి కొట్టి రావాలి, అదీ పందెం ఎవడు అలా వెళ్ళి రాలేకపోతే వాడు ఓడిపోయినట్లు. ఆవేశ రాత్రే పందెం. ఈ వార్త ఊరంతా తెలిసిపోయి గొప్ప ఆసక్తి రేకెత్తించింది. అంతా పందెం గురించే మాట్లాడుతూ వుండేవారు. వీరన్న గెలుస్తాడని ఒక డంఠే, వెంకయ్య గెలువాలని ఒకడు. ఎవడికి తోచినట్లు వాడు ఊహా గానం చేశాడు.

ఆ రోజంతా వీరన్న దీనిని గురించి ఆలోచించాడు. తను ఇంతకు మునుపు అనేకమందితో పెద్ద పెద్ద కుస్తీలు పట్టేడు.

ఎప్పుడూ యింత ఆలోచించలేదు. దీనిని గూర్చి యింత ఆలోచించడాని కేముందో తనకర్థం కాలేదు. పగటివేళ అనేకసార్లు తనా శ్మశానం గుండా నడిచి వెళ్ళేడు. అక్కడ భయపడడానికి ఏమీ లేదు. ఆ మాత్రానికి రాత్రి వేళ మాత్రం భయమేమిటి? ముక్కు చివర ఊపిరితో బతికే వెంకయ్య వెళ్ళగా లేనిది తనేనేమిటి వెళ్ళలేదు. అనేకా దాదాం అనుకున్నాడు వీరన్న. అయితే వెంకయ్య యీ విషయం గురించి ఆలోచించనేలేదు. రాత్రి నిలుగురూ వచ్చి పందెనికి రమ్మని పిలిచేవరకూ ఆ సంగతే జ్ఞాపకం లేదు.

అంతా కలిసి పాడుపడిన ఊవెలతోటలోకి వెళ్ళి కూర్చున్నారు. అక్కడనుండి కొంచెం దూరాన వున్న శ్మశానంలోకి ముందు వెంకయ్య, తరువాత వీరన్న వెళ్ళి రావడానికి ఏర్పాటయింది.

అమావాస్య రాత్రి. అంతటా చీకటి చీకటి దట్టంగా కమ్మకుని వుంది. ఆకాశంలో మేఘాలు కమ్మకుని వుండడంవల్ల నక్షత్రాలు కూడా లేవు. గాలి కదలడం లేదు. వీరన్న మాటాడకుండా నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నాడు.

వెంకయ్య మేకు, సుత్తి పట్టుకుని మైదానంలోకి నడిచి వెళ్ళేడు. ఒకరిద్దరు కొంత దూరం వరకూ వాడి వెంట వెళ్ళి ఆగిపోయారు. ఓ పది నిమిషాలయేక, నిర్ణీత స్థలంలో నేలను మేకు కొట్టి వెంకయ్య తిరిగి వచ్చాడు. తరువాత వీరన్న బయలుదేరేడు.

వీరన్న ఆ వేళ మల్లుపంచ కట్టేడు. మల్లు చొక్కా వేసుకున్నాడు. ఒక చేతిలో మేకూ, ఒక చేతిలో సుత్తి పట్టుకు బయలుదేరేడు.

మైదానంలో నల్లటి చీకటి తప్ప మరేం కనపడడంలేదు. ఆ మైదానం ఊపిరి తీయని శవంలా నిశ్శబ్దంగా పడుకుని వున్నట్లుంది. అక్కడక్కడ ఈత తుప్పలు శవం ప్రక్క తల విరబోసుకుని కూర్చున్న ఆహవాళ్ళలా, ఏడుస్తున్నట్లున్నాయి. గాలి చలనంలేక ఒక ఆకైనా కదలక, జీవితం కదలని ఒక పెద్ద కొండలా స్తబ్ధంగా పడి వున్నట్లుంది. అతనికి తన శరీరం చాలా బరువుగా వున్నట్లునిపించింది. ఆ నిశ్శబ్దంలో దూరాన గుమ్మలగొండి సకిలించింది. అది చేసిన శబ్దం చీకట్లను చీల్చుకుని తన శరీరమంతా తాకినట్లుయింది. “పాడు జంతువు; మహా భయపెడుతుంది” అనుకున్నాడు వీరన్న.

దూరాన తాటి చెట్లమధ్య నిప్పులు రాలుతున్నట్లు కనిపించింది. జేబులోంచి కాగితపు పొల్లంతీసి, అంగుళాని ఆంజనేయస్వామి సిందూరం బొట్టు పెట్టుకున్నాడు. తన చేతివేళ్లు వణుతున్నట్లు గ్రహించాడు వీరన్న.

అనుకున్నచోటికి వెళ్ళి, మేకు నేలను పెట్టి సుత్తితో కొట్టేడు. తనగుండెలు దడదడ కొట్టుకుంటున్నట్లు తెలుసుకున్నాడు. మొత్తంమీస అనుకున్న పని అయిపోయింది. వీరన్న పెద్ద నిట్టూర్పు తీసి, చటుక్కున వెనక్కు తిరిగి ఒక అడుగువేశాడు. వెనకనుంచి ఎవరో తన పంచెకొంగు పట్టుకు లాశారు. ఎవరో నన్వినట్టయింది. మరొకడుగు ముందుకు వేయబోయాడు వీరన్న. వెనుక పంచ చిరిగిన శబ్దమయింది. అంతే, వీరన్న నిలువునా పడిపోయాడు.

చాలాసేపు చూసి ఎప్పటికీ రాకపోతే కాగడా వెలిగించుకుని చూడడానికి వెళ్ళేరు అంతా. ఘయి లామను వీరన్న చచ్చిపోయాడు. అతని పంచ కొంగు మీద మేకు కొట్టివుంది. కేసు పోలీసుల పరమైంది.